

Saps que...

Seguiment d'Activitats, Publicacions i Projectes

Butlletí del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya

Butlletí núm. 11
Gener 2008

CTFC

Benvinguts a l'onzè butlletí **Saps que...** d'informació de les principals novetats en activitats, publicacions, projectes i altres accions realitzades pel CTFC durant el quart trimestre de 2007.

Us animem a contactar amb nosaltres per a totes aquelles qüestions i dubtes que us sorgeixin arran de la seva lectura i que ens feu arribar les vostres opinions i comentaris.

- *El Ministerio de Educación y Ciencia atorga al CTFC dos contractes de tècnics de transferència de tecnologia.*
- *L'AEI concedeix al CTFC 5 projectes per a desenvolupar a l'Argentina, Costa Rica, Paraguai, Bolívia i Tunísia.*
- *Endegada una casa d'oficis i un taller d'ocupació concedits per Departament de Treball.*
- *Col·laboració de diferents jornades i presentació de publicacions del CTFC.*
- *Un pòster presentat pels investigadors del CTFC obté el primer premi en la secció turbericultura de la 1ª Conferència Mundial sobre Conservación y Uso Sostenible de Hongos Silvestres.*

- Àrea de Biodiversitat (2)
- Àrea de Defensa del Bosc (2)
- Grup d'Ecologia Funcional i Canvi Global (3)
- Grup d'Ecologia i Gestió de Comunitats Arbustives (3)
- Àrea de Gestió Sostenible (4)
- Àrea d'Hidrologia i Conservació de Sòls (4)
- Àrea d'Ordenació de Forests (5)
- Àrea de Política Forestal i Desenvolupament Rural (6)
- Àrea de Productes Secundaris del Bosc (6)
- Grup d'Incendis Forestals i Territori (7)
- Grup d'Aprofitaments Forestals i Biomassa (8)
- Formació, Qualitat i Desenvolupament Local (9)
- Telecentre (9)
- Nous Mercats i Cooperació Internacional (10)
- Medforex (11)

ÀREA DE BIODIVERSITAT

- ✓ Finalitzada la segona fase del projecte **Ecologia i conservació dels quiròpters forestals en funció de la qualitat i la gestió dels hàbitats (fagedes i pinedes de pi negre)**. Departament de Medi Ambient i Habitatge. (Contacte: jordi.camprodon@ctfc.cat i david.guixe@ctfc.cat).
- ✓ Finalitzada la primera fase del projecte **Conservació de la fauna i gestió forestal als espais d'interès natural i forests comunals del Ripollès**. Consorci Espais d'Interès Natural del Ripollès (Contacte: jordi.camprodon@ctfc.cat).
- ✓ El Ministerio de Educación y Ciencia aprova dues places de tècnics de transferència de tecnologia per a **Carlos Camino i Magda Pla**.
- ✓ Acaba l'estada de la **Irene Razola** de la Universidad de Alcalá de Henares.

CONGRESSOS:

CAMPRODON, J. GUIXÉ, D. i FLAQUER, C. **Quirópteros y gestión forestal en hayedos de Cataluña**. VIII Jornades de la Sociedad Española de Estudio y Conservación de los mamíferos (SECEM). Huelva. 5-8 desembre 2007 (Pòster).

CAMPRODON, J. **Interacció entre la biodiversitat i la gestió forestal a escala de rodal**. 2n Congrés Forestal Català. Tarragona, 26 al 28 de setembre de 2007 (CO).

CAMPRODON, J. **Elementos biológicos a tener en cuenta en la planificación forestal a escala de rodal y de paisaje**. Sociedad Española de Ciencias Forestales. Reunión del grupo de trabajo de ordenación de montes (V Reunión): Ordenación por rodales: experiencias y aplicación. Solsona, 28, 29 i 30 de novembre de 2007 (CO).

DARRERES PUBLICACIONS:

CAMPRODON, J.; SALVANYÀ, J.; TORRE, I.; ARRIZABALAGA, A.; FLAQUER, C. i RIBAS, A. (2007). **Ocupación y reproducción del lirón gris (*Glis glis* L.) en nidales artificiales en bosques caducifolios catalanes**. Galemys 19 (núm. especial): 129-138.

CARNICER, J.; BROTONS, L.; SOL, D.; CACERES, M. i JORDANO, P. (2007). **Random sampling, abundance-extinction, dynamics and niche-filtering immigration constraints explain the generation of species richness gradients**. Global Ecology & Biogeography. (En premsa).

SIRAMI, C.; BROTONS, L.; BURFIELD, I.; FONDERFLYCK, J. i MARTIN, J.L (2007). **Is land abandonment having an impact on biodiversity? A meta-analytical approach to bird distribution changes in the north-western Mediterranean**. Biological Conservation. (En premsa).

ÀREA DE DEFENSA DEL BOSC

- ✓ L'Àrea de Defensa del Bosc obté el primer premi en la secció de tubercultura de la **1ª Conferencia Mundial sobre Conservación y Uso Sostenible de Hongos Silvestres**, celebrat a Còrdoba, del 10 al 16 de desembre de 2007, pel pòster: **Suz, L.M.; Martín, M.P.; Oliach, D. i Colinas, C. *Quercus ilex-Tuber melanosporum* orchards: starting to "burn" and to produce truffles**. (Contacte: daniel.oliach@ctfc.cat).

CONGRESSOS:

ALBARRACIN, M.; BLEDSOE, C.; HORWATH, W.; SIX, J. i SUZ, L.M. **Rapid transfers of 13C and 15N between pine trees and ECM fungi under different N availabilities**. ESA/SER Joint Meeting. San Jose MsEnergy Convention Center-San Jose, California, EUA, 5-10 agost 2007 (PO).

BONET, J.A.; OLIACH, D.; FISCHER, C.R.; OLIVERA, A.; MARTÍNEZ DE ARAGÓN, J. i COLINAS, C. **The black truffle: the most profitable Mediterranean non-wood forest product**. EFIMED scientific seminar. Palencia, 26-27 d'octubre de 2007 (CC).

OLIVERA, A.; FISCHER, C.R.; BONET, J.A.; OLIACH, D.; MARTÍNEZ DE ARAGÓN, J. i COLINAS, C. **Desarrollo de los simbioses *Tuber melanosporum* Vittad. - *Quercus ilex* L. en tres tubos protectores**. 1ª Conferencia Mundial sobre Conservación y Uso Sostenible de Hongos Silvestres. Còrdoba, 10-16 de desembre de 2007 (PO).

MARTÍNEZ DE ARAGÓN, J.; GARRIDO, J.P.; HENRIQUES, R.; GONZÁLEZ, J.R.; CHORAO, T. i COLINAS, C. **Distribución espacial de la producción de setas en los pinares de *Pinus Sylvestris* de Cataluña**. 1ª Conferencia Mundial sobre Conservación y Uso Sostenible de Hongos Silvestres. Còrdoba, 10-16 de desembre de 2007 (PO).

MARTÍNEZ DE ARAGÓN, J.; BONET, J.A.; PALAHÍ, M.; PUKKALA, T. i COLINAS, C. **Productividad, diversidad y modelos predictivos: base para la gestión micológica en los bosques**. 1ª Conferencia Mundial sobre Conservación y Uso Sostenible de Hongos Silvestres. Còrdoba, 10-16 de desembre de 2007 (PO).

COLINAS, C.; OLIACH, D.; OLIVERA, A.; MARTÍNEZ DE ARAGÓN, J.; FISCHER, C.R. i BONET, J. A. **Aptitud para el cultivo de trufa negra en Cataluña**. 1ª Conferencia Mundial sobre Conservación y Uso Sostenible de Hongos Silvestres. Còrdoba, 10-16 de desembre de 2007 (PO).

DARRERES PUBLICACIONS:

OLIVA, J. i COLINAS, C. 2007. **Decline of silver fir (*Abies alba* Mill.) stands in the Spanish Pyrenees: Role of management, historic dynamics and pathogens**. Forest Ecology and Management, 252: 84-97.

MARTÍNEZ DE ARAGÓN, J.; BONET, J.A.; FISCHER, C.R. i COLINAS, C. 2007. **Productivity of ectomycorrhizal and selected edible saprotrophic fungi in pine forests of the pre-Pyrenees Mountains, Spain: predictive equations for forest management of mycological resources**. Forest Ecology and Management, 252: 239-256.

GRUP D'ECOLOGIA FUNCIONAL I CANVI GLOBAL

CONGRESSOS:

SEBASTIÀ, MT.; LLURBA, R.; SOY, E.; GARCÍA-PAUSAS, J. i DE BELLO, F. **Efectes del canvi climàtic i d'ús sobre l'estructura, funcionament, i bens i serveis de les pastures catalanes.** 2n Congrés Forestal Català. Tarragona, 26-28 de setembre de 2007 (CO).

SOY, E.; GARCÍA-PAUSAS, J. i SEBASTIÀ, MT. **Distribució del carboni i el nitrogen en ecosistemes pastorals del Pirineu segons diferents tipus de gestió.** 2n Congrés Forestal Català. Tarragona, 26-28 de setembre de 2007 (PO).

LLURBA, R.; DE LAMO, X.; CUADROS, M. i SEBASTIÀ, MT. **Biodiversitat i serveis dels ecosistemes: Les comunitats agropastorals de la Vall de Son.** 2n Congrés Forestal Català. Tarragona, 26-28 de setembre de 2007 (PO).

SEBASTIÀ, M.T. **Factores biogeográficos, climáticos, fisiográficos y de gestión en la distribución espacial de la biodiversidad, y de sus bienes y servicios, en prados pirenaicos.** Congreso Nacional de Biodiversidad, Segovia, 12 de novembre de 2007 (CC).

LLURBA, R.; CARNUS, T.; VENTURA, D.; CONNOLLY, i SEBASTIÀ, M.T. **Diversidad y composición funcional de comunidades de artrópodos en relación a la diversidad y composición funcional vegetal en policultivos.** Congreso Nacional de Biodiversidad, Segovia, 12 de novembre de 2007 (CC).

SEBASTIÀ, M.T. **Global change, biodiversity, carbon sequestration and other ecosystem services in Mediterranean rangeland.** EFIMED scientific meeting. Modelling, valuing and managing Mediterranean forest ecosystems for non-timber goods and services. Palencia, 26 i 27 d'octubre de 2007 (CC).

SEBASTIÀ, M.T.; CANALS, R.M. i GINEBRA, J. **Soil carbon depends on plant diversity and relates to climate, topography and management in grassland.** Final Conference of the ESF Programme: The Role of Soils in the Terrestrial Carbon Balance. Pont à Mousson, 20-22 de novembre de 2007 (CC).

SEBASTIÀ, M.T.; GARCÍA-PAUSAS, J.; CANALS, R.M.; CASALS, P. i SANT EMETERIO, L. **Regional and landscape factors control soil carbon stocks in high-altitude grasslands along climate and land-use gradients in Mediterranean mountains.** BurnOut - Greenhouse gas budget of soils under changing climate and land use. Cost Action 639. Barcelona, 29 d'octubre de 2007 (PO).

MARKS, E.A.; UBALDE, J.M.; POCH, R.M. i SEBASTIÀ, M.T. **Continuing and Proposed Studies on the Management and Conservation of Biodiversity and Soil Carbon in Western Africa.** AGU Fall meeting. San Francisco, 10-14 de desembre de 2007 (PO).

SEBASTIÀ, M.T. **Complex Interactions Among Resources Drive Grassland Ecosystem Responses in two Transplanting Experiments.** AGU Fall meeting. San Francisco, 10-14 de desembre de 2007 (PO).

GRUP D'ECOLOGIA I GESTIÓ DE COMUNITATS ARBUSTIVES

✓ Realització de la xerrada: **Seguiment de la gestió ramadera i la seva afectació sobre la vegetació de la Serra Major del Parc del Montsant.** Autor: Marc Taull. III Jornades de descoberta del Parc Natural del Montsant. Falset, 19 d'octubre de 2007 (Contacte: marc.taull@ctfc.cat).

DARRERES PUBLICACIONS:

MONTANÉ, F.; ROVIRA, P. i CASALS, P. 2007. **Shrub encroachment into mesic mountain grasslands in the Iberian peninsula: Effects of plant quality and temperature on soil C and N stocks,** Global Biogeochem.Cycles21GB4016 doi:10.1029/2006GB002853.

ÀREA DE GESTIÓ SOSTENIBLE

- ✓ L'AGS treballa en el marc del projecte **Orientacions per a la gestió dels boscos de Catalunya-ORGEST**, finançat pel CPF i en col·laboració amb el DMAH, en el disseny dels grups de treball que participaran en la identificació de les principals tipologies forestals de Catalunya i la seva rellevància de cara a la gestió i potencial productiu (Més informació: miriam.pique@ctfc.cat).
- ✓ L'Àrea està elaborant **models silvícoles i plans de gestió per al castanyer** de diverses finques forestals dels Parcs Naturals del Montnegre-Corredor i el Montseny, en el marc d'un conveni amb la Diputació de Barcelona (Més informació: pau.vericat@ctfc.cat).
- ✓ Finalitzada l'Acció CTFC-2 **Disseny i difusió d'un software estàndard (DRÍADA) adaptat a la gestió de dades d'inventari i planificació forestal** inclosa dins del Bloc II del projecte FORESTEQUAL: Desenvolupament de capacitats (actituds i aptituds) per a facilitar l'adaptabilitat de persones (RRHH) i empreses a les noves demandes que planteja la gestió transformació-comercialització dels recursos forestals (Més informació: pau.vericat@ctfc.cat).
- ✓ S'ha finalitzat l'elaboració de la Fase I del projecte **Manual de bones pràctiques per la gestió del pi negre a Catalunya**, encarregat pel DMAH de la Generalitat de Catalunya (Més informació: lluis.coll@ctfc.cat).
- ✓ Els passats 28, 29 i 30 de novembre es va celebrar al CTFC, la reunió del grup de treball **d'Ordenació Forestal** de la Sociedad Española de Ciencias Forestales (SECF), sobre Ordenació per Rodals, en la que hi van participar més de 40 professionals forestals d'arreu de l'estat Espanyol. (Més informació: pau.vericat@ctfc.cat, miriam.pique@ctfc.cat).

ÀREA D'HIDROLOGIA I CONSERVACIÓ DE SÒLS

- ✓ El Dr. Ramon J. Batalla col·labora amb les Universitats d'Aberdeen i (Gales) en un projecte per avaluar l'**estat de degradació física de rius escocesos** amb l'objectiu de proposar mesures de restauració basades en la regeneració del règim de cabals i injecció de sediments aigües avall de preses. El treball de recerca està finançat per l'Scotish Southern and Energy i es porta a terme en cinc conques representatives dels Highlands escocesos (Contacte: rbatalla@macs.udl.cat).
- ✓ Es va realitzar amb èxit de participació el cicle de conferències **LES RIUADES: DEL DESASTRE NATURAL A LA REGENERACIÓ AMBIENTAL** organitzat per l'Institut d'Estudis Ilerdencs i la Universitat de Lleida, i patrocinat entre d'altres pel Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, celebrat a Lleida el mes d'octubre de 2007 (Contacte: rbatalla@macs.udl.cat).

CONGRESSOS:

PALAU, A.; BATALLA, R.J.; VERICAT, D. i MESEGUER, A. **Using flushing flows to control the excess of macrophytes in the lower Ebro River. An appraisal of a five year experience.** HYDRO 2007 NEW Approaches for a New Era. Granada, 15-17 d'octubre de 2007.

BATALLA, R.J.; VERICAT, D. i GIBBINS, C.N. **Field experiments to assess the links between bed-material entrainment and invertebrate drift in gravel-bed rivers during floods.** American Geophysical Union Fall Meeting, San Francisco, California, 10-15 de desembre de 2007.

DARRERES PUBLICACIONS:

GIBBINS, C.; VERICAT, D. i BATALLA, R.J. 2007. **When is stream invertebrate drift catastrophic? The role of hydraulics and sediment transport in initiating drift during flood events.** Journal of Freshwater Biology, 52: 2369-2384.

TAYLOR, K.; OWENS, P.; BATALLA, R.J.; EISMA, M., i GARCIA, C. 2007. **Sediment and contaminant sources and transfers in river basins.** A: OWENS, P.N. (ed.): Sustainable Management of Sediment Resources: Sediment Management at the River Basin Scale, Amsterdam, Elsevier, pp 83-135.

VERICAT, D. i BATALLA, R.J. 2007. **Ríos y presas: una relación compleja. El caso del Ebro.** Revista de Investigación y Ciencia. Noviembre 2007: 10-11.

ÀREA D'ORDENACIÓ DE FORESTS

✓ L'Àrea participa, juntament amb la Direcció de Transferència de Tecnologia i la Direcció de Nous Mercats, en el projecte **Planta O₂** promogut per l'empresa Boehringer Ingelheim España (contacte: oscar.garcia@ctfc.cat).

✓ S'inicia la darrera fase del projecte **Actualització del Catàleg de Forests d'Utilitat Pública de Catalunya**, que consistirà en la revisió del Catàleg d'UP de la província de Lleida. Projecte finançat pel Departament de Medi Ambient i Habitatge (contacte: eva.viladrich@ctfc.cat).

✓ S'inicia la segona fase del projecte finançat pel Departament de Medi Ambient i Habitatge, **Dinamització de l'oferta pública de fustes i llenyes a Catalunya**, que consistirà en el disseny d'una **base de dades per a la gestió de la informació procedent dels projectes d'ordenació forestal dels boscos públics de Catalunya** (contacte: oscar.garcia@ctfc.cat).

✓ Finalitza l'acció "Difusió de la planificació i la gestió forestal pública a Catalunya" en el marc del projecte ForestEqual, amb la publicació del llibret **Els Boscos Públics a Catalunya** (contacte: oscar.garcia@ctfc.cat).

✓ Finalitza el projecte **Diagnosi dels boscos municipals de la província de Lleida**, realitzat sota la coordinació del Consorci Forestal de Catalunya. (contacte: oscar.garcia@ctfc.cat).

✓ Es finalitzen els treballs de **Caracterització física, botànica i silvícola de diversos arborètums i silvetums al Montseny**. Projecte finançat per la Direcció General para la Biodiversidad del Ministerio de Medio Ambiente (Contacte: eva.viladrich@ctfc.cat; sonia.navarro@ctfc.cat; silvia.busquet@ctfc.cat).

CURSOS I JORNADES:

✓ El 20 de desembre l'àrea va organitzar la jornada **Els projectes d'ordenació com a eina de planificació, gestió i foment de l'ocupació forestal als boscos de Les Valls de Valira** a la Casa Consistorial d'Anserall (Alt Urgell).

✓ Assistència a la VII Reunió del Grup d'Ordenació Forestal de la Sociedad Española de Ciències Forestales organitzada a Solsona el 28, 29 i 30 de novembre i titulada **Ordenación por rodales: experiencias y aplicación**. (contacte: eva.viladrich@ctfc.cat; sonia.navarro@ctfc.cat; silvia.busquet@ctfc.cat)

✓ Assistència a la **Jornada Tècnica de Tardor** organitzada pel Consorci Forestal de Catalunya on es van visitar els boscos de Sòria amb l'acompanyament de l'Associació Forestal de Sòria per tal de conèixer experiències sobre l'associacionisme i gestió conjunta, la regularització de la recollida de bolets i la mobilització i valorització de fusta per biomassa (contacte: oscar.garcia@ctfc.cat).

CONGRESSOS:

GARCIA,O i BLANCO,E. 2007. **Proyecto de ordenación del monte "La Mata de València"**. VII reunió del Grup d'ordenació de forest de la SECF. Solsona, 28 al 30 de novembre de 2007

ÀREA DE POLÍTICA FORESTAL I DESENVOLUPAMENT RURAL

✓ S'estan fent els darrers retocs del **Pla Estratègic del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici**. El darrer més de desembre es va presentar el projecte a la reunió del Patronat del Parc i es van enviar els resultats dels tallers als participants. (Contacte: gloria.dominguez@ctfc.es).

✓ El Departament de Treball finança l'estudi **Estratègies per a millorar la qualitat de l'ocupació dels talladors de fusta i arrossegadors** en el marc del programa de Foment del Desenvolupament Local: Estudis i campanyes per a la promoció local (Contacte: antoni.llongarriu@ctfc.cat).

✓ Continua el manteniment i actualització de la web de l'**Observatori Forestal Català** (www.observatoriforestal.cat) amb dades de totes les empreses forestals existents a Catalunya a més d'altres enllaços interessants del sector forestal (Contacte: antoni.llongarriu@ctfc.cat).

✓ S'ha acabat i lliurat els **Procediments i les directrius per a la redacció dels Plans d'Ordenació dels Recursos Forestals (PORF) a Catalunya** realitzat conjuntament amb el Departament de Medi Ambient i Habitatge (Contacte: montserrat.rodriquez@ctfc.cat).

✓ Ha finalitzat el projecte GOFOR "**New modes of governance in Forestry**", projecte finançat pel 6è programa marc de recerca de la UE. Els investigadors implicats en aquesta recerca han estat la Mireia Pecurul, Glòria Domínguez, Eduard Plana, Jordi Tena i l'Antoni Llongarriu. Al llarg de tres anys s'han investigat els elements de governança vinculats al Pla General de Política Forestal a través de l'anàlisi dels documents generats i entrevistes a persones que hi han participat d'una o altra manera. Durant aquesta primavera es prepararà un dossier divulgatiu del projecte que es lliurarà a aquelles persones que hi estiguin interessades. (Contacte: gloria.dominguez@ctfc.cat).

✓ S'ha col·laborat amb el consell insular de Menorca en la preparació d'una proposta de projecte anomenat **Gestió Forestal Sostenible a Menorca en un context de canvi climàtic**. L'objectiu d'aquest projecte és portar a terme una planificació forestal a nivell d'illa que incloent el punt de vista dels agents socials implicats, contribueixi a la mitigació dels impactes negatius del canvi climàtic en els espais agroforestals de l'illa (Contacte: gloria.dominguez@ctfc.cat).

ÀREA DE PRODUCTES SECUNDARIS DEL BOSC

✓ En el darrer trimestre s'han presentat els següents projectes a diverses convocatòries:

- Convocatòria Proyectos de Investigación Fundamental orientada a los Recursos y Tecnologías Agrarias: "**Selección y mejora agronómica y química de las poblaciones silvestres españolas de los géneros Lavandula, Rosmarinus, Salvia y Thymus caracterizadas químicamente según su riqueza en principios activos**" (contacte: monica.fanlo@ctfc.es).
- Convocatòria INTERREG IVC: "**TRADMED: Preserving and utilizing traditional knowledge of Mediterranean wild plants**" (contacte: rosier.melero@ctfc.cat).
- Convocatòria de Proyectos de Ciencia y Tecnología "**Estudio de la influencia de los factores edafoclimáticos sobre la composición de los aceites esenciales de Plantas Aromáticas, Medicinales y Condimentarias**" (contacte: eva.more@ctfc.cat).

✓ Els dies 13 i 14 de desembre de 2007 es va realitzar a l'Escola d'Agricultura de Barcelona la trobada: **Investigación en Agricultura para el Desarrollo**. Aquest acte volia donar una visió global de la investigació en agricultura pel desenvolupament que es fa a Espanya i servir de punt de trobada entre diferents grups que treballen en aquest àmbit. L'APSB va participar amb la ponència **Plantas aromáticas y medicinales como herramienta de desarrollo rural en proyectos en El Salvador y Marruecos** (Contacte: monica.fanlo@ctfc.es).

GRUP D'INCENDIS FORESTALS I TERRITORI

FINALITZACIÓ DE PROJECTES:

Establiment dels procediments i directrius per a la redacció dels Plans d'Ordenació dels Recursos Forestals (PORF) per encàrrec del Departament de Medi Ambient i Habitatge. S'ha participat tant en la inclusió dels temes relacionats amb els incendis com en la revisió i redacció de la metodologia, en col·laboració amb l'Àrea de Política Forestal i Desenvolupament Rural.

Redacció de la proposta de **LIFE+ Environment Policy and Governance "Programa de gestió sostenible i conservació dels boscos de Menorca"** per encàrrec del Consell Insular de Menorca, en col·laboració amb l'Àrea de Política Forestal i Desenvolupament Rural.

Manual per a la comprensió i tractament informatiu del fenomen dels incendis forestals. Fundació Biodiversidad.

La gestió forestal com a eina per a la prevenció d'incendis: Anàlisi de cost-eficiència i de gestió del risc de grans incendis forestals, per encàrrec del Centre de la Propietat Forestal. L'article de l'estudi va ser acceptat com a comunicació oral al II Congrés Forestal Català.

Estudi de cost-eficiència de les infraestructures de prevenció d'incendis forestals. Una aplicació a la comarca del Solsonès. Departament d'Innovació, Universitats i Empresa.

Plan de prevención de incendios forestales de la comarca del Bajo Aragón, encarregat per la conselleria de Medi Ambient d'Aragó.

✓ Pel que fa a activitats formatives, es va formar part del comitè científic del II Congrés Forestal Català (Bloc 5: Dinamització de l'Espai Forestal) celebrat a Tarragona els dies 25-28/09/07. Per altra banda, es va participar com a professorat del **Curs sobre gestió del risc d'incendis i planificació forestal** organitzat pel Centre de la Propietat Forestal en el 2007 i, per segona vegada, del **Curs de Doctorat "Bosc i Societat; La planificació de l'ús social de l'espai forestal"** amb la presentació de la sessió: Els agents que actuen en l'espai forestal (Departament de Geografia, Història i Història de l'Art de la Universitat de Girona)

✓ Actualment s'està portant a terme l'assistència tècnica a la Fundació del Món Rural per a l'organització de les jornades: **"Un món rural viu, un paisatge sense cendres. El risc d'incendis forestals a Catalunya. Comemoració dels 10 anys del gran incendi forestal de la Catalunya central"**. Està previst que les jornades es celebrin durant el mes de maig de 2008.

PRESENTACIÓ DE TESINA:

PLANA, E. (2007) **Los incendios forestales en Catalunya. Una propuesta de política preventiva transversal.** Universitat Autònoma de Barcelona. Excel·lent.

DARRERES PUBLICACIONS:

PLANA, E. 2007. **La gestió forestal com a eina per a la prevenció d'incendis: Anàlisi de cost-eficiència i de gestió del risc de grans incendis forestals.** Revista Silvicultura 53:6-7.

PILANA, E. (Ed). 2007. **Gestió del risc d'incendi, ecologia del foc i restauració de zones cremades.** Xarxa ALINFO 2004xt00034. DL: L-114/2007. 56 pàgines.

PLANA, E. i TOUS, C. 2007. **Estudi cost-benefici de la gestió del risc d'incendi a través d'activitats agràries. Aspectes metodològics.** A: Plana, E. (Ed). Gestió del risc d'incendi, ecologia del foc i restauració de zones cremades. Xarxa ALINFO 2004xt00034. DL: L-114/2007. Pp: 17-21.

PLANA, E.; MAVSAR, R. i TOUS, C. 2007. **La gestió forestal com a eina per a la prevenció d'incendis: Anàlisi de cost-eficiència i de gestió del risc de grans incendis forestals.** Actes del 2n Congrés Forestal Català.

PLANA, E. i BARRIGÓN, L. 2007. **Manual para la comprensión y tratamiento informativo del fenómeno de los incendios forestales. Manual per a la comprensió i tractament informatiu del fenomen dels incendis forestals.** FSE, Fundació Biodiversidad, Centre Tecnològic Forestal de Catalunya. 48pp.

GRUP D'APROFITAMENTS FORESTALS I BIOMASSA (GAFiB)

✓ En el Marc del Projecte 5Eures del Departament de Medi Ambient i Habitatge (www.5eures.eu.com) es va organitzar els dies 12 i 13 de novembre de 2007, les **Jornades Sobre l'Aprofitament Energètic de Biomassa Llenyosa a Catalunya** (www.ctfc.es/enerforest07). Aquestes constaren de dos dies, el primer d'ells dedicat a donar a conèixer les experiències dutes a terme a França, Itàlia i Espanya per l'aprofitament energètic de biomassa llenyosa en forma d'estella, contant amb experts de tots 3 països. També es presentaren els resultats de les experiències dutes a terme a Catalunya en el marc del 5Eures. El segon dia es dedicà a la producció de pèllets, contant amb experts de Finlàndia i finalitzant amb una taula rodona amb responsables de les principals empreses productores de pèllet. A aquestes jornades van assistir-hi més de 80 persones, principalment emprenedors del sector de la bioenergia (Contacte: judit.rodriguez@ctfc.cat).

✓ En el marc del **Dia de la Ciència a les Escoles 2007**, l'Ignacio López participà a l'activitat "El científic a l'abast" el dia 14 de novembre de 2007 al Pavelló de Suècia de Berga. A la xerrada, amb el títol "**L'energia del bosc**", es va explicar a un auditori de més de 100 alumnes de batxillerat, de quina manera s'aprofita el material llenyós de bosc per produir modernament energia. A la part final de l'activitat es varen formar grups d'interès per a la discussió i posada en comú de diferents punts de vista vers un hipotètic cas polèmic d'aprofitament de biomassa forestal (Contacte: ignacio.lopez@ctfc.cat).

En el marc del projecte Enersilva han estat publicats els següents articles:

Grup d'Aprofitaments Fusters i Biomassa del CTFC. 2007. **Nuevo marco de retribuciones de la producción de energía eléctrica con biomasa forestal RD 661/2007**. Ed. PROFOR, Madrid. Forestalia, 10. En edició.

LÓPEZ, I.; CARVAJAL, Y. i RODRÍGUEZ, J. 2007. **Els cultius llenyosos per a l'aprofitament energètic. Una alternativa per a la reforestació de terrenys forestals i agrícoles**. Ed. Congrés Forestal Català, Tarragona. Actes del Congrés Forestal Català, 25-28 de setembre de 2007.

MARQUES, A.; LÓPEZ, I.; MERINO, D.; UROQUIZA, J.; ARREY, J.; MASSAGUER, F. i RODRÍGUEZ, J. 2007. **Aprofitament i processat de biomassa forestal amb finalitats energètiques**. Ed. Consorci Forestal de Catalunya, Santa Coloma de Farners. Coord. Vericat, P. i Tusell, J.M. XXIV Jornades Tècniques Silvícoles: 39-45.

MARQUES, A. i RODRÍGUEZ, J. 2007. **Biomassa forestal primària, una proposta diferent**. Ed. l'Èra, Manresa. Agricultura, 29: 33-35.

RODRÍGUEZ, J.; LEZ, I. i CENTELLAS, A. 2007. **L'aprofitament, el desembosc i processat de biomassa forestal a Catalunya**. Ed. Centre de la Propietat Forestal, Santa Perpètua de Mogoda. Silvicultura, 52 (primer trimestre 2007): 5-6.

RODRÍGUEZ, J.; LÓPEZ, I. i MARQUES, A. 2007. **Enersilva, un proyecto para la promoción de la biomasa forestal con fines energéticos en el sudoeste de Europa/ Enersilva, un proyecto per la promoció de la biomassa forestal amb finalitats energètiques al sudoest d'Europa**. Ed. Centre Tecnològic Forestal de Catalunya. Solsona. Rural & Forest, 7: 14-21.

DARRERES PUBLICACIONS:

ENES, P.; DANS, F. i MOLINA, B. (Coord.) 2007. **Enersilva- Promoción del uso de la biomasa forestal con fines energéticos en el suroeste de Europa (2004-2007)**. Ed. Proyecto Enersilva www.enersilva.org.

ÀREA DE SISTEMES D'INFORMACIÓ GEOGRÀFICA I TELEDETECCIÓ

Calendari de cursos de SIG per a l'any 2008

Us informem que durant aquest any 2008 està prevista la realització dels següents cursos :

- **Curs d'Introducció als SIG**, del 25 de febrer al 4 de març del 2008
- **Curs d'Introducció als SIG**, del 5 a l'13 de maig del 2008
- **Curs d'Introducció als SIG**, del 22 al 30 de setembre del 2008, en el marc de les activitats de la Universitat d'Estiu de la UdL
- **Curs d'Introducció als SIG**, del 10 al 18 de novembre del 2008

FORMACIÓ, QUALITAT I DESENVOLUPAMENT LOCAL

✓ El propassat 14 de desembre va finalitzar la quarta **Escola Taller del Centre** Tecnològic Forestal de Catalunya. Aquesta ha tingut un durada de 2 anys amb un total de 17 participants, 16 nois i 1 noia, d'edats compreses entre els 16 i els 20 anys.

Aquests alumnes treballors/es s'han format en l'especialitat de **Guies de natura**, l'aprenentatge i la qualificació s'han alternat amb un treball productiu en activitats relacionades amb la recuperació i la promoció del patrimoni natural, activitats d'utilitat pública i social que han permès la inserció sociolaboral d'11 participants, mitjançant la professionalització i l'adquisició d'experiència laboral. 2 alumnes treballadors han reprès estudis, en Cicles Formatius de grau mig, relacionats amb l'especialitat de l'ET. (Més informació: isabel.rodriquez@ctfc.es).

✓ El passat 28 de desembre es van iniciar la primera **Casa d'Oficis** i el **sisè Taller d'Ocupació** del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya. Ambdós són programes d'ocupació i formació que tenen com a finalitat millorar les possibilitats d'ocupació de les persones en situació d'atur i facilitar-los la incorporació al mercat laboral, estan promoguts pel Servei d'Ocupació de Catalunya amb el qual el CTFC col·labora com a entitat promotora des del seu inici.

La Casa d'Oficis és de l'especialitat de **Restauració d'àrees degradades**, en la qual hi participen 8 joves amb edats compreses entre els 16 i els 19 anys. L'objecte d'actuació d'aquest projecte és el de realitzar tasques de restauració i manteniment d'espais naturals en diferents municipis de la comarca, netejar, adequar, mantenir i potenciar diferents zones naturals d'interès turístic i paisatgístic del Solsonès.

Les participants al taller d'ocupació en l'especialitat **d'auxiliar d'atenció social: auxiliar de treball social i geriatría**, són 8 dones de la comarca amb edats compreses entre els 33 i els 53 anys. És la primera vegada, que des del CTFC, es durà a terme un taller d'ocupació d'aquestes característiques. Aquest és fruit del **I Pla de Polítiques de dones del Solsonès**, on en la seva fase de diagnosi es va detectar necessitats de formació i de qualificació professional de treballadors/es en l'àmbit assistencial, ja que actualment no es poden cobrir les necessitats de determinats llocs de treball en aquest àmbit. (Més informació: isabel.rodriquez@ctfc.es).

✓ El 20 de desembre de 2007, al Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, va tenir lloc la presentació del llibre **El bosc en femení**. Aquesta publicació ha estat en el marc de la iniciativa comunitària EQUAL, en el projecte FORESTEQUAL: ADAPTACIÓ FORESTAL XXI. 2004-2007. En el llibre es recullen experiències i vivències de dones que han nascut, viscut i/o treballat al bosc i constaten que realment la dona ha estat i està fortament vinculada a la gestió del territori i al desenvolupament rural.

A l'acte hi van assistir unes seixanta persones, va ser presidit per Xavier Jounou, alcalde de Solsona i hi van intervenir Rosa Florensa com a Directora de Formació del CTFC i Jordi Vilalta com a coordinador del projecte FORESTEQUAL. Seguidament es va fer el lliurament del llibre i un obsequi a totes les dones protagonistes del llibre. (més informació: anna.bodet@ctfc.es).

TELECENTRE

✓ El dia 6 de novembre es va dur a terme, a la sala d'actes del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, la jornada **Les xarxes per Internet, una forma de visualitzar i promocionar a les dones**.

Aquesta acció es va realitzar mitjançant el **"Plan Avanza"** del Ministerio de Industria, Turismo y Comercio, concretament dins de l'àrea d'actuació de la Ciutadania Digital en la secció de Gènere.

La jornada van ser inaugurades per **Carne Sánchez**, regidora del l'ajuntament de Castelldefels i vicepresidenta del Cercle Tecnològic de Catalunya

A les jornades van intervenir com a ponents: **Montserrat Boix** periodista, investigadora, consultora i formadora en comunicació, TIC i gènere. Fundadora de la xarxa: 'Mujeres en Red'; **Mercé Molist**, periodista, especialitzada en Internet, comunitats virtuals i seguretat informàtica i **Carmen Castro**, experta en Polítiques Europees de Gènere, fundadora de la comunitat en xarxa 'SinGENERODEDUDAS'.

Posteriorment es va dur a terme un col·loqui moderat per Illana Giner, de la Secretaria de Telecomunicacions de la Generalitat de Catalunya.

Totes les persones que van intervenir en les jornades van coincidir que les xarxes per Internet són un espai idoni de comunicació, intercanvi d'informació i de participació de les dones. També es va incidir que les dones tenim d'incloure les nostres opinions en Internet, ja que si no ho fem no es trobaran i es perdrà una informació útil per altres dones i per a la ciutadania en general. (Més informació: paloma.hernandez@ctfc.es)

NOUS MERCATS I COOPERACIÓ INTERNACIONAL

✓ L'Agència Espanyola de Cooperació Internacional (AECI), dins del Programa de Cooperació Interuniversitària PCI, ha aprovat al CTFC els projectes:

* **Intercambio de experiencias en docencia, investigación y divulgación para la conservación de sistemas agroforestales aprovechados comercialmente por sus productos no maderable, entre Argentina y Catalunya.** Universidad Nacional de Córdoba / CTFC (Més informació: monica.fanlo@ctfc.cat).

* **Intercambio de experiencias en docencia, investigación y gestión de áreas naturales protegidas entre Costa Rica y Catalunya.** Instituto Tecnológico de Costa Rica / CTFC (Més informació: david.solano@ctfc.cat).

* **Intercambio de experiencias en docencia, investigación y gestión forestal sostenible entre Paraguay y Catalunya.** Universidad Nacional de Asunción / CTFC (Més informació: david.solano@ctfc.cat).

* **Adaptación de técnicas modernas de inventario y modelización multicriterio para la gestión forestal sostenible en Cochabamba (Bolivia).** Universidad Mayor de San Simón (UMSS) / CTFC (Més informació: david.solano@ctfc.cat).

* **Técnicas de producción y gestión de pino piñonero (*Pinus pinea*) para la producción precoz de piña: plantaciones injertadas como alternativa para la restauración de áreas degradadas y la generación de ingresos en comunidades rurales de Túnez.** Institut National des Recherches en Génie Rural, Eau, Forêts / CTFC / IRTA / INIA (Més informació: miriam.pique@ctfc.cat).

✓ S'ha obtingut del COPCA/ACCD la renovació del projecte **Suport als productors agroforestals locals en producció sostenible, comercialització i nous mercats, fase 2** que durant el 2008 inclourà a tres cooperatives de **Costa d'Ivori** (amb més de 3000 pagesos adherents) (Més informació: david.solano@ctfc.cat).

✓ Contracte del DMAH per un **Estudi de viabilitat de la implementació d'un projecte de cooperació per a la gestió sostenible i conservació de l'àrea natural de Cinquera, El Salvador** (Més informació: david.solano@ctfc.cat).

✓ Contracte de la Asociación de Investigación de las Industrias del Curtido y Anexas (AIICA)", per realitzar un **Informe Tècnic per la plantació de *Faidherbia albida* per a la obtenció de tanins naturals a Adrar, Algèria**, com a component d'un projecte de creació d'una indústria d'adobat, ambiental i socialment sostenible. (Més informació: david.solano@ctfc.cat).

✓ El Departament de Treball ha finançat al CTFC el projecte titulat: **Estudi sobre les possibilitats d'internacionalització de les PIMES del medi rural en països emergents** (Més informació: david.solano@ctfc.cat).

✓ El Cedricat, amb l'assessorament del CTFC, ha vist aprovada pel COPCA/ACCD la seva proposta **Turisme comunitari a Guatemala. Foment d'iniciatives i estratègies de comercialització de productes i serveis.** (Més informació: david.solano@ctfc.cat).

CONGRESSOS:

HARMAND, J.M.; HERGOUALC'H, K.; DE MIGUEL, S.; DZIB, B.; SILES, P.; VAAST, P.; LOCATELLI, B. **Carbon Sequestration in aerial biomass and derived products from coffee agroforestry systems in Central America.** 2nd International Symposium on multi-strata agroforestry systems with perennial crops: Making ecosystem services count for farmers, consumers and the environment. Costa Rica, 17-21 de setembre de 2007 (PO).

SOLANO, D. **Gestión Forestal Sostenible y Cooperación Internacional.** Escola Superior d'Agricultura, UPC, Castelldefels, 13 i 14 de desembre 2007 (CC).

SOLANO, D. **Cooperació europea: les modalitats transfronterera, transnacional i interregional.** Jornada sobre els nous programes europeus organitzada pel Col·legi de Geògrafs i l'AGPC. Barcelona 29 de novembre 2007(CC).

SOLANO, D. **Cooperación europea: Programa Transfronterizo IVA.** Workshop "Knowledge and Technology Transfer on Climate Change Mitigation". Barcelona, 13 desembre de 2007 (CC).

DARRERES PUBLICACIONS:

DE MIGUEL, S.; DAUBET, B. i MAURETTE, A. 2007. **Libro blanco de los bosques pirenaicos: por una gestión sostenible de los Pirineos / Libre blanc dels boscos pirinencs: per una gestió sostenible dels Pirineus / Livre blanc des forêts pyrénéennes: pour une gestion durable des Pyrénées.** GEIE FORESPIR. 80 p. ISBN 978-2-9529045-0-6 (Contacte : sergio.demiquel@ctfc.cat).

MEDFOREX**CONGRESSOS:**

PALAHÍ, M.; BONET, J. A.; PUKKALA, T.; FISCHER, C. R.; MARTÍNEZ DE ARAGÓN, J. I COLINAS, C. **Empirical models for predicting the production of wild mushrooms in scots pine forests in the central Pyrenees.** EFIMED scientific seminar. Palència, 26-27 d'octubre de 2007.

DARRERES PUBLICACIONS:

PALAHÍ, M.; PUKKALA, T i TRASOBARES, A. **The use of tree level vs. stand level data in forest planning calculations-does it really matter?**. Ann. For Sci. 64. DOI:1001051/forest:2007082.

PALAHÍ, M. **Comparison of beta, Weibull and truncated Weibull functions for modeling the diameter distribution of forest stands in Catalonia (north-east of Spain).** European Journal of Forest Research. <http://dx.doi.org/10.1007/s10342-007-0177-3>

web CTFC: ww.ctfc.cat